

Θρησκεία - Αθεΐα - Αγνωστικισμός - Αθρησκεία - Μυθικισμός

Θα προσπαθήσουμε εδώ να δούμε κάποιες ορολογίες, να ξεκαθαρίσουμε την σημασία τους και την εξέλιξή τους, όπως και την μεταξύ τους σχέση.

Θρησκεία

Η θρησκεία είναι ένα ανθρώπινο φαινόμενο όπως έχει δείξει η ανθρωπολογία και από τότε που έχουμε τις πρώτες καταγραφές και αρχαιολογικά ευρήματα, οι πρόγονοί μας απέδιδαν όλες τις καταστροφές και τα φυσικά φαινόμενα στην οργή των θεών ή ακόμα και στο πνεύμα των προγόνων. Οι θεοί ή και τα πνεύματα ήταν κάποια υπερφυσικά όντα που για τους παλαιούς ανθρώπους, αντιπροσώπευαν ή έλεγχαν τις δυνάμεις της φύσης και που οι άνθρωποι όφειλαν να τους εξευμενίσουν για να είναι ο βίος τους καλύτερος.

Αυτή είναι και η φύση και ουσία του πολυθεϊσμού. Όχι μόνο η κάθε άγνωστη ή γνωστή δύναμη ήταν και ένας νέος θεός, αλλά και κάθε στοιχείο της φύσης, κάθε ποτάμι, πηγή και δένδρο ακόμα, ήταν στοιχείο αυτού του πανθέου. Όλη η φύση θεωρείτο ένθεη και φυσικά οι θεοί δεν είχαν σχέση με την προέλευσή της, για την οποία θεωρούσαν ότι είναι αιώνια, ή ότι η δημιουργία της ήταν μια ενέργεια μεγαλύτερη και δυνατότερη από τους θεούς. Επίσης χαρακτηριστικό της αρχαίας θρησκείας είναι ότι οι θεοί δεν ήταν αναρχικοί ή άναρχοι, αλλά υπόκεινταν σε νόμους και ισορροπίες και το κυριότερο στον νόμο της Ανάγκης. Είναι προφανές πλέον ότι η θρησκεία είναι ένα ξεκάθαρο ανθρώπινο δημιούργημα που καλύπτει συγκεκριμένες ανάγκες και δεν προέρχεται από καμία εξωανθρώπινη αιτία.

Πολυθειϊσμός

Φυσικά υπήρχαν κάποιοι θεοί που ήταν σπουδαιότεροι από τους άλλους, πιο δημοφιλείς θα λέγαμε, όπως έχουμε το ελληνικό Δωδεκάθεο. Σε άλλες ανατολικές χώρες, οι δημοφιλείς θεοί ήταν μάλλον λιγότεροι και από εκεί θα δούμε ότι από αυτούς ξεχώρισε και ο μονοθειϊσμός.

Εδώ πρέπει να κάνουμε έναν σαφή διαχωρισμό του πολυθειϊσμού της περιοχής του Αιγαίου και της ευρύτερης περιοχής της Μεσογείου κυρίως στις βόρειες της ακτές, από τον πολυθειϊσμό των μεγάλων χωρών της Ανατολής, δηλαδή της Αιγύπτου, της Ασσυρίας, Βαβυλώνας, Περσίας και Ινδίας.

Ο **αιγιακός πολυθειϊσμός της πόλης-κράτους** είχε 12-13 σπουδαιότερους σημαντικούς θεούς, που ο κάθε ένας με διάφορα επιπλέον επίθετα, αντιπροσώπευε διαφορετικές δυνάμεις ή αξίες, όπως ο “Ξένιος Ζευς” για παράδειγμα, την αξία της φιλοξενίας. Υπήρχε ισότιμη εκπροσώπηση ανδρικών και γυναικείων θεών. Με εξαίρεση τα δύο πανελλήνια ιερά των Δελφών και της Δωδώνης, δεν υπήρχε θεσμοθετημένο ιερατείο και οι ιερείς ήταν κληρωτοί από τους πολίτες, με μοναδικό σκοπό την επίβλεψη των ιεροπραξιών. Δεν υπήρχε καν θέμα πίστης, το μόνο που χαρακτήριζε την θρησκεία αυτή ήταν η λατρεία, δηλαδή οι ιεροπραξίες και οι θυσίες, σαν ανταπόδοση για τα καλά των θεών. Ναι μεν θεωρούσαν την ψυχή αθάνατη, αλλά δεν υπήρχε καμία πίστη στην μεταθανάτια τιμωρία ή αναγέννηση. Μόνο οι ελάχιστοι ήρωες ξεχώριζαν και έμπαιναν και αυτοί δίπλα στο πάνθεον των θεών, στα “Ηλύσια Πεδία” και η κάθε πόλη είχε και τον δικό της ήρωα που απολάμβανε τιμές θεού. Ο πρώτος που μίλησε για μετεμψύχωση και έφερε ανατολίτικες δοξασίες ήταν ο Πλάτωνας. Δεν νομίζω να σας διαφεύγει η σύμπτωση του αιγιακού αυτού πολυθειϊσμού με την γέννηση και κυριαρχία της δημοκρατίας .

Αντίθετα ο **ανατολίτικος μοναρχικός πολυθειϊσμός** είχε δυνατό ιερατείο που ήταν συνήθως γύρω από τον μονάρχη, υπήρχε όμως και έντονη η δοξασία της μετεμψύχωσης, δηλαδή ενός άενου κύκλου της ψυχής από σώμα σε σώμα, που έκανε τους ανθρώπους πιο αισιόδοξους, ώστε να αντέχουν την καταπίεση των μοναρχικών καθεστώτων. Οι κύριοι θεοί του ήταν σαφώς λιγότεροι, συνήθως ήταν δύο ή τρεις που είχαν ξεχωρίσει και που αντιστοιχούσαν στο καλό – κακό ή και μια συνήθως γυναικεία οντότητα όπως το δίδυμο Γιαχβέ – Ασερά στους αρχαίους Ισραηλίτες.

Φυσικά ο αρχαίος αιγιακός πολυθειϊσμός είναι αυτός που έβγαλε από τα σπλάχνα

του τον ελληνικό πολιτισμό. Δηλαδή τους ανθρώπους εκείνους που δημιούργησαν και εγκαθίδρυσαν την βάση όλου του σύγχρονου δυτικού πολιτισμού, όπως η Ιστορία-Λογοτεχνία-Ποίηση-Θέατρο, ο Αθλητισμός, η Τέχνη, η Φιλοσοφία, η Δημοκρατία, η Επιστήμη και ό,τι άλλο λέμε σήμερα πολιτισμό.

Το σημαντικότερο είναι ότι από αυτόν τον αιγιακό πολυθεϊσμό βγήκε και η αμφισβήτηση στην ύπαρξη των θεών ή αμφισβήτηση στις ιδιότητες και ικανότητες που τους είχαν φορτώσει οι άνθρωποι. Αυτό αναφέρθηκε και ως αθεΐα αν και σήμερα λέγεται και αγνωστικισμός. Δηλαδή η συνειδητοποίηση ότι η ιδέα περί θεών δεν είναι τίποτα άλλο παρά η προβολή της ανάγκης του ανθρώπου να ελέγξει τον φόβο του, να εξορκίσει το άγνωστο, και να θέσει κανόνες ηθικούς που ως θεόσταλτοι θα ήταν αποδεκτοί από όλους και που αρκετοί φιλόσοφοι σημείωσαν. Έκαναν επίσης οι τότε διανοητές του πολυθεϊσμού του Αιγαίου, και αυτή την δόμηση της ηθικής και της γνώσης πάνω στην λογική και όχι στην θεϊκή επήρεια των Μουσών.

Μονοθεϊσμός

Ο μονοθεϊσμός είναι ξεκάθαρα παιδί του πολυθεϊσμού. Οι μονοθεϊστές πίστευαν μέχρι πρότινος και αρκετοί ανιστόρητοι το πιστεύουν ακόμα, αφού έτσι τους λένε τα ιερατεία, ότι ο μονοθεϊσμός ήταν η πρώτη θρησκεία, πιστεύοντας κατά λέξη αυτά που λέει το βιβλίο της Γέννησης στην Τορά, ή την Πεντάτευχο των χριστιανών.

Τα ίχνη του μονοθεϊσμού βρίσκονται στην Αίγυπτο κατά την βραχύβια περίοδο του Ακενατόν (Αμενόφης Δ' 1351-1334 π.κ.ε.) με την εξύψωση του θεού Ατόν και εκμηδένιση των υπολοίπων, αλλά καλύτερη εικόνα έχουμε από το αρχαίο Ισραήλ που γύρω στο 700-600 π.κ.ε ξεχώρισε η λατρεία του Γιαχβέ από τους υπόλοιπους θεούς, ειδικά την σύντροφο του άλλου θεού Ελ, την Ασερά. Η λατρεία της δημοφιλούς μέχρι τότε Ασερά, απαγορεύτηκε και τα εδώλια της καταστράφηκαν, ενώ η έννοια του Ελ που λατρευόταν στο Ισραήλ ενσωματώθηκε με αυτή του Γιαχβέ που λατρευόταν στο βασίλειο του Ιούδα (το νότιο Ισραήλ) και μετά την καταστροφή του Ισραήλ αποσιωπήθηκε. Τα δύο ονόματα αυτά, στην μετάφραση των Εβδομήκοντα της Παλαιάς Διαθήκης συναιρούνται στην λέξη "Κύριος", ενώ η Ασερά αναφέρεται σαν "άλσος".

Η βασική διάκριση του μονοθεϊσμού όπως εξελίχθηκε από τον πολυθεϊσμό είναι μία, ότι ο θεός αυτός για να ξεχωρίσει, πρέπει να αναβαθμιστεί σε ικανότητες και είναι πλέον μια άναρχη (αναρχική) προσωπικότητα, που δεν υπόκειται σε κανέναν

περιορισμό, εν ολίγοις κάνει ό,τι θέλει, αλλά το σημαντικότερο είναι ο ίδιος ο κατασκευαστής του ανθρώπου και του κόσμου ολόκληρου, που μάλιστα τον έφτιαξε ειδικά για τον άνθρωπο από αγάπη. Επίσης, επεμβαίνει ως παντοδύναμος που θεωρείται, όταν η πίστη κάποιου είναι δυνατή και μπορεί να κάνει και θαύματα.

Φυσικά ο Γιαχβέ ήταν μια καθαρά εθνική θεότητα και η εθνικιστική επιλογή των Εβραίων και φυσικά είχε αγαπημένο λαό τους Ιουδαίους, δηλαδή το νότιο Ισραήλ, που ήθελε διακαώς να καπελώσει και το βόρειο Ισραήλ πολιτικά και ο Γιαχβέ ήταν το όργανο που θα τους βοηθούσε. Μετά την καταστροφή της Ιερουσαλήμ το 587 π.κ.ε από τους Βαβυλώνιους, η θρησκεία και ο ναός του Γιαχβέ, έγινε το κύριο θρησκευτικό τους κέντρο και εγγύηση της εθνικής τους ταυτότητας, όπου και να ήταν διεσπαρμένοι.

Με την κυριαρχία των Περσών επανήλθε και η λατρεία του, αλλά με τους Ρωμαίους οι Εβραίοι παρά την θρησκευτική ελευθερία, αισθάνθηκαν ότι ο πλουραλισμός και η πολιτιστική υπεροχή των Ρωμαίων (αυτό που λέμε σήμερα ελληνορωμαϊκός πολιτισμός) θα τους κατέστρεφε πολιτισμικά-θρησκευτικά και έτσι γεννήθηκε το μεσσιανικό κίνημα. Περίμεναν διακαώς έναν μεσσία απεσταλμένο του Γιαχβέ που θα τους ελευθερώσει από τους Ρωμαίους "ειδωλολάτρες" και θα τους κάνει πάλι να κυριαρχήσουν, όπως νόμιζαν ότι κυριαρχούσαν κάποτε. Ένα από τα μεσσιανικά κινήματα που κατάφερε να επιβιώσει από τις καταστροφές που τους έφερε η δοξασία αυτή, ήταν ο Χριστιανισμός.

Ο **Χριστιανισμός**, που εμφανίστηκε τον 2^ο αιώνα, ήταν η συνισταμένη και πειστικότερη μεσσιανική δοξασία, που προσπάθησε να εκλογικεύσει την ήττα, μιλώντας για μια άλλη ζωή, μεταθέτοντας την βασιλεία του Ισραήλ στην μεταθανάτια ουράνια βασιλεία και φέρνοντας έναν επιπλέον θεό, τον φερόμενο ως γιο του Γιαχβέ, καλούμενο Ιησού, που φέρεται να έζησε και να δίδαξε στην Γαλιλαία μέχρι το 30 κ.ε. Λόγω της αποδοχής που βρήκε στα χαμηλότερα και στα γυναικεία στρώματα του ανατολίτικου πληθυσμού της αυτοκρατορίας, η ιδέα της αγάπης, που ήταν το κυρίαρχό του σύνθημα, όπως και η θρυλούμενη ισότητα (μετά θάνατον), κατάφερε να επηρεάσει και την Ρώμη. Ο φονταμενταλισμός του να κάνει αποκάλυπτο προσηλυτισμό, να προκαλεί τους εθνικούς, να καταστρέφει ναούς και αγάλματα και να δημιουργεί συνέχεια νέους ήρωες, τον έκανε γνωστό και υπολογίσιμη δύναμη, μέχρι ο αυτοκράτορας Κωνσταντίνος να τον

χρησιμοποιήσει για πολιτικούς λόγους επικράτησης κατά των εχθρών του, και αργότερα ομογενοποίησης του κράτους. Από εκεί και πέρα κατάφερε γρήγορα να επεκταθεί και να γίνει η επίσημη θρησκεία και από τον 5^ο αιώνα και μετά να επιβάλει νόμους ώστε να είναι και η μοναδική. Κάθε άλλη θρησκεία, ακόμα και ο Ιουδαϊσμός τέθηκε εκτός νόμου και κυνηγήθηκαν με το καλό ή με το άγριο, όπου δεν καταλάβαιναν αλλιώς.

Ένα από τα προβλήματα της νέας θρησκείας ήταν ότι δεν υπήρχε συγκεκριμένη μέθοδος για το τι είναι το αυθεντικά σωστό και τι το μη σωστό, το αιρετικό δηλαδή. Από τον 2^ο αιώνα που εμφανίστηκε μέχρι τον 4^ο αιώνα, υπήρχαν εκατοντάδες διαφορετικές εκφράσεις και κείμενα, τα Ευαγγέλια, που το κάθε ένα έβλεπε και τον Ιησού διαφορετικά. Για άλλους τους πλέον παλαιούς, ήταν ένα πνεύμα, για άλλους ήταν άνθρωπος, για άλλους θεός, για άλλους ήταν γιος του Γιαχβέ, για άλλους ένας απλός προφήτης. Το ίδιο και για την διδασκαλία του.

Ξεκίνησε λοιπόν μια διαδικασία για να ξεκαθαρίσει το τοπίο και να καθοριστούν τα όρια του νέου δόγματος. Η διαδικασία αυτή δεν ήταν απλή και κράτησε μερικούς αιώνες. Χύθηκαν τόνοι από μελάνι αλλά και αίμα στις αναμεταξύ τους συγκρούσεις για να επικρατήσει μια γνώμη με την μεγαλύτερη αποδοχή. Στην ουσία επικρατούσε η γνώμη που αποδεχόταν ο εκάστοτε αυτοκράτορας που και αυτή δεν ήταν απόλυτη. Το τελικό αποτέλεσμα είναι η δημιουργία ενός νέου θεού που λέγεται Αγία Τριάδα και που περιλαμβάνει σε μια περίεργη και παράλογη σχέση και τον Γιαχβέ και τον Ιησού και το πνεύμα του Γιαχβέ με την ονομασία "Άγιο Πνεύμα", και καθορίστηκαν μόνο τέσσερα από τα δεκάδες Ευαγγέλια ως αληθινά, καθώς και κάποιες Επιστολές, οτιδήποτε δε άλλο θεωρήθηκε κίβδηλο και έγινε προσπάθεια καταστροφής τους. Φυσικά το αποτέλεσμα δεν ευχαρίστησε πολλούς άλλους που ξαφνικά βρέθηκαν στο καθεστώς του αιρετικού, με τραγικές συνέπειες τόσο για αυτούς όσο και για το βυζαντινό κράτος.

Δεν θα ασχοληθούμε περαιτέρω με την εξέλιξη του Χριστιανισμού, με την δημιουργία του Καθολικισμού, του Μουσουλμανισμού και των άλλων ομολογιών ή αιρέσεων εδώ, γιατί απλά θέλουμε να ξεκαθαρίσουμε τους ορισμούς και όχι την ιστορία τους.

Άρνηση της θρησκείας

Με την εμφάνιση του μονοθεϊσμού και ο όρος "άθεος" άλλαξε ερμηνεία. Για τους χριστιανούς, το "άθεος" χρησιμοποιήθηκε και χρησιμοποιείται ακόμα, για όποιον

δεν δέχεται τον συγκεκριμένο θεό τους, δηλαδή την Αγία Τριάδα και όπως ακριβώς την φαντάζονται εκείνοι. Έτσι άθεος κατηγορείται συχνά από την εποχή του Βυζαντίου όχι μόνο ο αρχαιολάτρης ή αλλόθρησκος, αλλά και ο Εβραίος και ο αιρετικός. Χαρακτηριστικό είναι, ότι αλληλοκατηγορούνται ως άθεοι οι ορθόδοξοι με τους καθολικούς και ακόμα οι παλαιοημερολογίτες τους νεοημερολογίτες κ.λπ.

Είναι προφανές, ότι με την κυριαρχία του Χριστιανισμού και τον Μεσαίωνα που επικράτησε τόσο στην Δύση όσο και στην Ανατολή, το να εκφράσει κανείς την αμφιβολία του για την αλήθεια της συγκεκριμένης θρησκείας, εκτός από τον χαρακτηρισμό “άθεος” που εθεωρείτο η μέγιστη βλασφημία, κινδύνευε να χάσει και την περιουσία του και την ζωή του, στην καλύτερη περίπτωση τον κοινωνικό του περίγυρο, δηλαδή αποβαλλόταν από την κοινωνία.

Η νομοθεσία ήταν αυστηρότατη και κανείς δεν μπορούσε να παίξει με αυτά τα πράγματα. Ο θρησκευτικός φασισμός ήταν στο μέγιστο. Αυτό δεν σημαίνει ότι δεν υπήρξαν κάποια λίγα πνεύματα που με τις πράξεις τους έκαναν αυτή την αμφισβήτηση, και φυσικά την πλήρωσαν με την ζωή τους. Χαρακτηριστική περίπτωση ο Ιωάννης ο Ιταλός, ο Ύπατος των φιλοσόφων, που η αγάπη του για την φιλοσοφία και τον Πλάτωνα πάνω από την θρησκεία, έκανε τους ορθόδοξους να τον μισήσουν και να τον εξαφανίσουν. Εδώ, θα μου πείτε, ότι ακόμα και τις ελαφρώς διαφορετικές εκφάνσεις του ίδιου θρησκευάτος κυνηγούσαν με σκαιότητα, όπως το κάψιμο στον Ιππόδρομο, ζωντανού του Ιωάννη του Βογομίλου και το κυνηγητό των οπαδών του, ή η σφαγή και το κυνηγητό των παυλικιανών, οι συνεχείς διαμάχες με τους μονοφυσίτες που κόστισαν την Ανατολή στην αυτοκρατορία κ.λπ. Έτσι, ξεκάθαροι αρνητές της θρησκείας εμφανίστηκαν μετά την Αναγέννηση και κυρίως μετά τον Διαφωτισμό, φυσικά στην Δύση για λόγους που έχουμε εξηγήσει αλλού.

Δεν θα ασχοληθούμε με το κυνηγητό που είχαν να αντιμετωπίσουν και το πόσο σπουδαίοι ήταν αυτοί οι άνθρωποι, που αρκετοί από αυτούς δεν δείλιασαν ούτε για τα βασανιστήρια ούτε για την απειλή της ζωής τους στο να απαρνηθούν την σκέψη τους. Το θέμα είναι ότι εμφανίστηκε σταδιακά ένα μικρό ρεύμα αμφισβήτησης, που φυσικά ο Χριστιανισμός το αναφέρει σαν “αθεία”, αλλά είδαμε ότι ο ορισμός αυτός χωλαίνει.

Η αμφισβήτηση αρχικά είχε να κάνει με την ορθότητα όλων αυτών που μετέφερε ο Χριστιανισμός, αποδεχόμενος τότε την απόλυτη ορθότητα της Αγίας Γραφής, που η Επιστήμη η οποία άρχισε πάλι να εμφανίζεται δειλά δειλά, τα αναιρούσε. Από τα

μέσα ως τα τέλη του 20^{ου} αιώνα, εμφανίζονται σταδιακά όλο και περισσότεροι ερευνητές που διαπιστώνουν ότι η ιστορία δεν είναι ακριβώς όπως μας έχει εντυπωθεί. Ο Χριστιανισμός δεν επικράτησε με αγάπη αλλά με δόλο και βία, η ιστορικότητα του Ιησού δεν φαίνεται πουθενά, πολλά κείμενα έχουν υποστεί επεμβάσεις για να δείχνουν κάτι άλλο, και όλη η μη αρεστή γραμματεία για το κάθε δόγμα καιγόταν και καταστρεφόταν. Στην ουσία η αλήθεια του Χριστιανισμού δεν είχε σχέση με την Αλήθεια.

Μια καθοριστικής σημασίας ανακάλυψη ήταν η έρευνα της **Αρχαιολογίας** που απέδειξε ότι τα μεγάλα κτίρια και κατασκευές που είχαν αποδοθεί στον βασιλιά Σολομώντα, είναι μεταγενέστερα και ότι η βιβλική ιστορία δεν συμβαδίζει με την ιστορία της περιοχής και την εμφάνιση των πρώτων Εβραίων στην περιοχή. Τα γεγονότα των Πατριαρχών, της Εξόδου κ.λπ., ήταν μυθικά και ο μονοθεϊσμός ξεπήδησε από τον πολυθεϊσμό της Χαναάν, ο δε βασιλιάς Δαβίδ, αν υπήρξε, ήταν το πολύ ένας ξακουστός λήσταρχος των λόφων. Διαβάστε και εδώ.

Για την **Ιστορία** είπαμε, όλο και περισσότερο ξεκαθαρίζει ότι η επικράτηση του Χριστιανισμού δεν έγινε με αγάπη ή με πειθώ όπως ακριβώς έλεγε μέχρι τώρα, συσκοτίζοντας τα κίνητρα, τις αιτίες και τις πράξεις για αυτό. Διαβάστε και εδώ.

Η **Βιολογία** και η **Βιοχημεία**, μας έδειξαν ότι το τελειότερο προήλθε σταδιακά από το ατελέστερο και ο άνθρωπος προήλθε από την Εξέλιξη άλλων οργανισμών. Η ιστορία του Αδάμ είναι ένα παραμυθάκι και δεν υπήρξε ποτέ ο πρώτος άνθρωπος -και φυσικά δεν υπάρχει κατασκευαστής του ανθρώπου. Έδειξε επίσης ότι όλα τα έμβια έχουν κοινή προέλευση από ανόργανη ύλη. Διαβάστε και εδώ.

Η **Κοσμολογία** απέδειξε ότι η Γη είναι σχεδόν σφαίρα και κινείται γύρω από τον Ήλιο με βάση τις ιδιότητες της βαρύτητας και όχι με την βοήθεια αγγέλων, το Σύμπαν είναι ασύλληπτα τεράστιο, τόσο μεγάλο που το να θεωρεί κάποιος ότι φτιάχθηκε ειδικά για κάποια όντα στην Γη, εμάς δηλαδή, εκτός από υπερφίαλο μυαλό δείχνει ανεδαιφικότητα. Μάλιστα και εδώ όπως στην Βιολογία, η Κοσμολογία μας έδειξε ότι το πολύπλοκο προήλθε από το ατελέστερο, όλα τα στοιχεία δηλαδή προήλθαν σταδιακά από τα απλούστερα, δηλαδή το υδρογόνο. Το σημαντικότερο η εξέλιξη της επιστήμης δεν βρήκε πουθενά τα ίχνη ή τις ενδείξεις ή την ανάγκη κάποιου νου ή κατασκευαστή.

Η **Ψυχολογία**, η **Ψυχανάλυση** και η **Ιατρική**, έδειξαν ότι όλα τα ψυχικά φαινόμενα που αποδίδονταν σε θεϊκή ή δαιμονική παρέμβαση, οφείλονται στην

φυσιολογία και κληρονομικότητα του ανθρώπου και επίσης σε επηρεασμούς από το περιβάλλον. (Διαβάστε και εδώ) Οι δοκιμές εργαστηρίου, έδειξαν την παρουσία “αγγέλων” κατά βούληση σε ανθρώπους κάτω από έντονο στρες, σχετικοποιώντας την σημασία του βιώματος των θρησκειών. Διαβάστε και εδώ.

Κατά την γέννηση του ανθρώπου, δεν γεννάει ο θεός μια ψυχή όπως πίστευαν οι χριστιανοί, εκτός αν στην εξωσωματική οι γιατροί τον βιάζουν για να την δημιουργήσει. Όμως η **Κβαντική Θεωρία Πεδίου** έχει βάσιμες αμφιβολίες ότι υπάρχει η θρησκευτικής έννοιας ψυχή (διαβάστε εδώ). Η “ψυχή” των θρησκειών δεν έχει βρεθεί πουθενά και όλο και περισσότερο ξεκαθαρίζει ότι δεν υπάρχει κάτι που να διαχωρίζεται από το σώμα μετά τον θάνατο, κάνοντας την μετά θάνατον ζωή μύθο.

Ο Χριστιανισμός προσπαθεί όλα αυτά να τα ξεπεράσει. Γίνονται προσπάθειες ώστε ότι λέει η Γραφή να μην λαμβάνονται κυριολεκτικά, όπως γινόταν μέχρι πριν λίγα ακόμα χρόνια, αλλά συμβολικά και να γίνονται συνέχεια ερμηνείες. Επίσης αποφεύγουν όλο και περισσότερο να χρησιμοποιούν αυτούσια την Γραφή εκτός από τα γνωστά τσιτάτα της Αγάπης, για να αποφύγουν τις αντιφάσεις της. Όλο και περισσότερο μιλάνε και σχολιάζουν κάποια από αυτά που είπαν οι Πατέρες της Εκκλησίας και ο θεός τους σταδιακά χάνει την ιστορικότητά του, γίνεται όλο και πιο απρόσωπος και όλο και πιο θεωρητικός. Σε κάποια χρόνια ο Χριστιανισμός τουλάχιστον στον πολιτισμένο κόσμο, δεν θα έχει καμία σχέση με τον Χριστιανισμό της Αναγέννησης ή του Βυζαντίου, θα μοιάζει όλο και περισσότερο με τον θεό του Ευφυούς Σχεδιασμού, τα υπόλοιπα θα υποκρύπτονται νομίζοντας ότι θα ξεχαστούν.

Φυσικά όλα αυτά δεν είναι εύκολα, υπάρχουν οι φανατικοί που δεν δέχονται καμία παρέκκλιση από αυτό που θεωρούν σωστό, και κάθε αλλαγή πραγματική ή σιωπηρή, στην ουσία δημιουργεί μια νέα αίρεση ή ομολογία, όπως ακριβώς έγινε και με την εν μέρει υποχώρηση της Εκκλησίας στο ημερολόγιο, που γέννησε τους παλαιοημερολογίτες . Έτσι πάντα γίνεται ένας πόλεμος χαρακωμάτων και όπου μπορεί να επέμβει και να καθυστερήσει την εκλαίκευση της επιστήμης και της κατανόησης της από τον μεγάλο και αμαθή λαό το κάνει. Για την Ελλάδα που έχει λόγο στην εκπαίδευση (εδώ μέχρι και τον Υπουργό Παιδείας αλλάζει αν δεν τον γουστάρει) καταλαβαίνουμε ότι τα πράγματα είναι ακόμα πιο εύκολα για αυτούς.

Ο σκεπτικισμός, η αμφιβολία και η άρνηση των ιδεοληψιών λοιπόν της θρησκείας, σήμερα που έχουμε αυτή την γνώση, μεγαλώνει σταδιακά με αργό ρυθμό και θα

τον βρείτε σήμερα με πολλά ονόματα:

Αθεία είναι η κατηγορηματική άρνηση των ιδεοληψιών αυτών.

Αγνωστικισμός είναι άρνηση των ιδεοληψιών αυτών όχι όμως κατηγορηματικά, αλλά ελλείπει πειστηρίων. Αφήνουν δηλαδή ένα στοιχειώδες παραθυράκι για να μην τους πουν “κολλημένους” ή “απόλυτους”.

Από ό,τι καταλαβαίνετε οι δύο αυτές κατηγορίες είναι πολύ κοντά και μάλλον έχει να κάνει με την αποφυγή της “πολιτικώς λάθος” μέχρι πρότινος λέξης “άθεος”, όσο και της φορτισμένης σημασίας της, που ανά θρήσκευμα μεταβάλλεται και ανά κοινωνία δημιουργεί κακές εντυπώσεις. Ο αγνωστικιστής είναι σίγουρος 99% ότι δεν ισχύουν οι ιδεοληψίες των θεϊστών, ο άθεος 100%.

Έτσι, υπάρχει άλλη μια κατηγορία που ξεπερνάει την μεγάλη αυτή διαφορά των ποσοστών που λέγεται άθρησκος.

Άθρησκος είναι αυτός που καμία θρησκεία δεν τον έπεισε για την ορθότητά της, που νομίζω είναι και η καλύτερη για το σήμερα ορολογία κι ας δούμε γιατί:

Ά-θεος σημαίνει αρνητής του θεού, μόνο που ο θεός δεν είναι μια κοινά αποδεκτή ορολογία για τον σύγχρονο ή και τον παλαιό άνθρωπο. Ακόμα και οι θρήσκοι είναι άθεοι σε όλες τις άλλες θρησκείες, άλλα ήδη είδαμε ότι το “άθεος” ανά θρησκεία έχει πολύ μεγάλη γκάμα ερμηνειών. Αντίθετα η θρησκεία είναι σαφώς ορισμένη και αποδεκτή σαν ορολογία σε όλο τον πλανήτη, άρα και το άθρησκος είναι σαφώς μια ικανοποιητική και σωστή ορολογία, κατανοητή μονοσήμαντα από όλους.

Μυθικισμός

Ένα σχετικά νέο ρεύμα ως προς την ονοματολογία, αλλά δεν σημαίνει ότι σαν ιδέα δεν υπήρχε παλαιότερα.

Η βασική του θέση είναι ότι οι θρησκείες δημιουργήθηκαν μέσα από μύθους και με την συγκριτική μέθοδο βλέπουν τα κοινά σημεία που έχει κάθε θρησκεία, όπως η γέννηση θεού από παρθένο, αστρονομικά σημάδια που σηματοδοτούν γεγονότα, η έννοια γιος-προφήτης-απεσταλμένος θεού, η σχέση τους με τις τροπές του Ηλίου, τα οράματα κ.λπ. κ.λπ.

Να σημειωθεί, ότι ο μυθικισμός δεν αναιρεί άμεσα την διδασκαλία τους, απλά τις συγκρίνει και θεωρεί ότι καλύπτουν τις ίδιες ανάγκες. Ένας αγνωστικιστής, ένας άθεος ή και ένας άθρησκος επίσης μπορούν να είναι μυθικιστές. Θεωρητικά όμως

ένας μυθικιστής μπορεί άνετα να είναι θεϊστής και πιστεύω ότι σύντομα θα το δούμε και αυτό. Για σκεφθείτε, ήδη υπάρχουν χριστιανοί που θεωρούν το προπατορικό αμάρτημα μύθο, αλλά έναν σημαντικό μύθο για αυτούς. Το ίδιο κάποια στιγμή θα γίνει με την ανάσταση του Ιησού που άλλωστε έχουν άμεση συνάφεια, και τέλος και με την ύπαρξή του, οι ίδιοι όμως θα συνεχίζουν να αυτοθεωρούνται χριστιανοί αφού ο μύθος αυτός θα τους συναρπάζει και θα τον θεωρούν σημαντικό για αυτούς.

Στην ουσία υπάρχουν πολλοί μυθικισμοί, δηλαδή το τι είναι μυθικό ας πούμε στο θέμα του Ιησού, η ίδια η εμφάνισή του ή μόνο η δράση του, ή η ύπαρξη πολλών “μεσσιών” από τους οποίους προήλθε ο μύθος;

Ο μυθικισμός δεν έχει ακόμα μεγάλο ρεύμα σε αντίθεση με τις κατηγορίες των αρνητών της ιδεοληψίας των θρησκειών.

Ο ένας λόγος είναι ότι η αθεΐα ή ο αγνωστικισμός ανθεί στις πρακτικές επιστήμες ειδικά στις ΗΠΑ, όχι όμως στις ανθρωπιστικές.

Στον τομέα των ανθρωπιστικών σπουδών κυριαρχούν σε μεγάλο βαθμό θεϊστές και επίσης η Εκκλησία έχει μεγάλη επιρροή κυρίως λόγω των θεολογικών σπουδών και όσοι δεν είναι μέσα στο ρεύμα δεν θέλουν να ξεχωρίζουν. Ειδικά στην Ελλάδα που το φαινόμενο είναι πιο έντονο, γνωρίζω πολύ καλά ότι αρκετοί καθηγητές μετράνε πολύ τα λόγια τους και τα κείμενά τους σε μια πολιτικώς ορθή άποψη, για να μην δημιουργήσουν προβλήματα στον εαυτό τους. Έτσι το να πάρει κάποιος θέση ότι όλη αυτή η ιστορία που πιστεύει ένα μεγάλο ποσοστό της κοινωνίας, είναι μύθος, είναι αποθαρρυντικό προς το παρόν.

Το άλλο όμως θέμα είναι η γενική παρερμηνεία της λέξης “μύθος” που στην καθομιλουμένη είναι παραμύθι, αλλά στην αρχαία και στην ουσία της, ο μύθος δεν αποκλείει μια σχετική προϋπάρχουσα ιστορικότητα.

Να δώσω ένα παράδειγμα: Ο Ακριτικός Κύκλος είναι ένα μυθικό προϊόν, που ήρωας ήταν ο Διγενής Ακρίτας. Κανείς δεν αμφιβάλλει ότι μπορεί και να υπήρξε όντως ιστορικά κάποιος ακρίτας που να λεγόταν Διγενής και κάποιο κατόρθωμά του να έγινε πηγή έμπνευσης για την δημιουργία του Ακριτικού Κύκλου. Αλλά τίποτα από αυτά τα θαυμαστά που αναφέρουν τα ποιήματα αυτά δεν μπορεί να έκανε ο πιθανός αυτός ακρίτας. Το θέμα είναι ότι δεν υπάρχουν φανατικοί “διγενιστές” για να σκανδαλιστούν από αυτή την μυθικότητα του ήρωά τους. Για τους χριστιανούς όμως κάτι τέτοιο κτυπάει άσχημα, θα τον κατηγορήσουν ως “άθεο”,

και άλλες εποχές θα τον έκαιγαν στην πυρά. Φυσικά δεν είναι απαραίτητο να είναι όπως είπαμε άθεος, και φυσικά ένας πανεπιστημιακός ειδικά στην Ελλάδα, αποφεύγει εύσχημα τις κακοτοπιές.

Για την αποφυγή λοιπόν τέτοιων παρερμηνειών ειδικά σε θέματα που υπάρχουν πολλοί ευσεβείς φανατικοί, προσέχουν τα λόγια τους και μόνο από λεπτομέρειες καταλαβαίνει κανείς τι θέλει να πει ο κάθε καθηγητής.

Το θέμα είναι ότι το ποσοστό θεϊστών ή μη θεϊστών ανά χώρα, εξαρτάται όπως έχουμε δείξει από παράγοντες όπως η οικονομική άνεση, οι ελευθερίες του τύπου και της έκφρασης, η καλύτερη δημοκρατία, η ελεύθερη οικονομία και φυσικά η επιστήμη και η παιδεία. Όσο περισσότεροι περιορισμοί υπάρχουν στους τομείς αυτούς, τόσο και το ποσοστό θεϊστών είναι μεγαλύτερο όπως φαίνεται σε όλα τα γραφήματα. Άρα η μάχη γίνεται κατά πόσον θα εκσυγχρονιστεί πραγματικά η κοινωνία μας, ή αν θα παραμείνει στην συντήρηση και τον βυζαντινισμό ή τέλος αν θα οπισθοχωρήσει σε ένα νέο Μεσαίωνα.

Φιλίστωρ